

uvedená žalobní žádost byla po formální stránce nesprávná a proč by se jí nemohla žalující obec brániti, kdyby jí příslušelo výhradné právo rybolovu ve sporné části řeky S. Každý, do jehož práva bylo někým neprávem zasaženo, může žádati, aby bylo zjištěno, že žalovanému právo zásahu nepřísluší a že je povinen dalšího zasahování se zdržeti.

Pravdu má však odvolací soud v tom, že žalující obec měla tvrditi a dokázati, že jí výhradné právo rybolovu ve sporné části řeky S. přísluší, neboť proti zásahu do nějakého práva může se brániti jen ten, komu právo to přísluší. Žalující obec nic takového netvrdila, nýbrž uvedla jen v žalobě, že je správkyňí veřejného statku č. 1616 a 1615/1 v M., tvořícího levou polovinu nesplavné řeky S., od místa, kde tato řeka vstupuje na katastrální území M., až k místu, kde je opouští. Avšak obci jako správkyňí veřejného statku nepřísluší právo rybolovu, pokud nedokázala zvláštní nabývací důvod na př. vydržení. Z toho, že řeka S. je zapsána do seznamu veřejného statku obce, nemůže býti vyvozováno soukromé právo obce na rybolov v její prospěch jako soukromoprávního podmětu (rozh. č. 10530 Sb. n. s.). To uvedla žalující obec ve svém přípravném spise, avšak vztahuje to jen na žalovanou obec, přehlížejíc, že totéž platí o ní samé. Žalující obec mluví v dovolání stále o svých vlastních vodách, chtějíc patrně z toho vyvoditi své právo rybolovu, avšak nejde o její vlastní vodu, když protékají řečištěm, které není v jejím soukromém vlastnictví, nýbrž je statkem veřejným. Právo rybolovu je sice součástí vlastnictví řečiště nebo vodního koryta, je-li vykonáváno vlastníkem řečiště nebo vodního koryta (rozh. č. 16588 Sb. n. s.), avšak v souzeném případě nejde o soukromé vlastnictví obce k řečišti, nýbrž o statek veřejný podle vlastního přednesu žalující obce. Prvý soud pochybil v tom, že se zabýval jediné otázkou, zda žalovaná nabyla práva rybolovu ve sporné části řeky S., a pominul úplně první předpoklad žaloby, zda totiž žalující obci přísluší v té části výhradné právo rybolovu.

Čís. 17164.

Smluvní pojištění.

Při sjednání pojistné smlouvy proti následkům poškození motorového vozidla lze ujednat, že pojistný poměr, zaniklý zcizením pojištěného vozidla, trvá (že se v něm pokračuje) po určitou smluvenou dobu, počínaje od toho času, kdy vyšlo původně pojištěné motorové vozidlo důsledkem zcizení z pojistníkovy úschovy, nabude-li pojistník jiného vozidla.

Nejde o pokračování v původní pojistné smlouvě, stanoví-li pojistné podmínky, že nabude-li pojistník do určité doby místo původně pojištěného motorového vozidla jiného vozidla, jest povinen přihlásiti

je k pojištění, že pojistitel jest pak povinen oznámiti pojistníkovi do určité lhůty po obdržení přihlášky, zda pojištění přijímá či zamítá, a že při přijetí rozhodují zásady dřívější pojistné smlouvy.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1939, Rv I 2742/38.)

Srov. rozh. č. 16374, 13173, 9939 Sb. n. s.

Proti žalobě podané 30. prosince 1930, kterou se žalující pojišťovna domáhala na žalovaném vrácení dobové slevy za léta 1928 až 1930, namítl žalovaný mimo jiné i promlčení zažalovaného nároku, ježto původní pojistná smlouva, týkající se pojištění proti poškození automobilu značky »Škoda«, byla zcizením tohoto automobilu v březnu 1930 zrušena a dodatkem k původní pojistce byla sjednána nová pojistná smlouva, jež se týkala automobilu »Auburn«. Soud první stolice uznal podle žaloby, kdežto odvolací soud zamítl žalobu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle účinného ustanovení § 67 zákona č. 501/1917 ř. z. (§ 167 č. 24), jež nelze změnit v neprospěch pojistníka (§ 72), zaniká pojistný poměr zcizením movité věci, jakmile tato věc vyjde z úchovy zcizitelovy. Vzpomenuté ustanovení bylo převzato do pojistných podmínek v § 8 č. 1. Přesto lze pojistný poměr prodloužit i po splnění těchto předpokladů, neboť lze pojistit i budoucí zájem na pojištění, jak plyne z účinného § 63, odst. 2, téhož zákona (§ 167 č. 23). V takovém případě se tudíž pokračuje v pojistné smlouvě. Není proto vyloučeno, aby pojistník měl budoucí zájem na pojištění proti poškození motorového vozidla, které si opatří do určité smluvené doby, počítané od toho času, kdy vyšlo původně pojištěné motorové vozidlo následkem zcizení z jeho úchovy. Než v souzeném případě se tak nestalo, poněvadž pojistka ze dne 14. ledna 1928 č. 554641 nic takového neobsahuje a ani ze všeobecných pojišťovacích podmínek to neplyne. Neboť § 8 č. 2 pouze stanoví, že, nabude-li pojistník místo silostroje, na nějž se pojištění vztahuje, do šesti měsíců potom, kdy přestal býti jeho vlastníkem, jiného silostroje, jest povinen ihned, jakmile si nový silostroj opatřil, přihlásiti jej doporučeným dopisem k pojištění, že pojistitel jest pak povinen oznámiti pojistníkovi do 14 dnů po obdržení přihlášky, zda pojištění silostroje přijímá či zamítá, a že při přijetí jsou směrodatny zásady dřívější smlouvy. Není tu tedy uvedeno výslovně, že pojistný poměr trvá po smluvenou šestiměsíční dobu dále, a není to ani mlčky (§ 863 obč. zák.) projeveno. Ustanovení to pouze ukládá pojistníkovi smluvenou závaznost, aby učinil o z n á m e n í o tom, že si opatřil nové motorové vozidlo, z čehož nelze ještě dovoditi, že se po tuto dobu pokračuje v pojistné smlouvě. Naopak z toho, že pojistník jest povinen učiniti oznámení o opatření si nového motorového vozidla, a dále z toho, že pojišťovna má právo se rozhodnouti, zda jeho pojištění

přijímá nebo zamítá, a že v kladném případě jsou rozhodující zásady dřívější smlouvy, — jest souditi, že tu jde pouze o nový, ve smyslu smlouvy nucený pojistný návrh pojistníků, o jehož přijetí nebo zamítnutí pojišťovna volně rozhodne. Jsou tu proto splněny všechny předpoklady písemné nabídky (oferty) na uzavření nové pojistné smlouvy (čl. 319 obch. zák.) podle zásad »dřívější« smlouvy a není tu podkladu pro názor, že jde o pouhé pokračování v původní pojistné smlouvě (srov. rozh. č. 13173 Sb. n. s.).

Není rozhodující, že tím nebyly splněny formality, jaké se obvykle zachovávají při uzavření pojistné smlouvy, že totiž pojistný návrh nebyl učiněn na tiskopisu pojišťovny a že nebyla vystavena nová pojistka, nýbrž pouhý dodatek k původní pojisce č. I. ze dne 30. května 1930. Neboť to nejsou takové okolnosti, které by vylučovaly jakoukoliv pochybnost o tom, že jde o pouhé pokračování v původní pojistné smlouvě (§ 863 obč. zák.), když všeobecné pojistné podmínky neposkytují podklad pro závěr, že strany projevíly jasně při uzavření původní smlouvy úmysl, že chtějí za podmínek uvedených v § 6 č. 2 pokračovati ve smlouvě původní.

Důvodně proto uznal odvolací soud, že tříletou promlčecí lhůtu podle § 19 zákona č. 501/1917 ř. z. jest počítati od onoho dne, kdy zcizené auto »Škoda« vyšlo z úchovy žalovaného.

Čís. 17165.

Dávka z přírůstku hodnoty nemovitosti.

Jde-li o zcizení pozemků nabytých z pozemkové reformy s přidělce na třetí osobu, jsou smluvci oprávněni volně stanovití tržovou cenu. Zcizovací hodnota rolnického nedílu nabytého třetí osobou od přidělce může být vyšší než přidělová cena; to, že tržová cena má připadnouti státu potud, pokud přesahuje to, co bylo vloženo vlastníkem do nedílu (§ 37, odst. 2, zák. č. 81/1920 Sb. z. a n.), může mít jen vliv snižující obecnou hodnotu.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1939, R II 515/38.)

K návrhu zemského výběrčího úřadu v B., aby byla k vyměření dávky z přírůstku hodnoty stanovena zcizovací (obecná) hodnota pozemku patřícího k rolnickému nedílu nabytému z pozemkové reformy Antonínem a Marií M., od nichž jej kupní smlouvou ze dne 25. února 1931 koupil Jan M., stanovil soud první stolice zcizovací (obecnou) hodnotu uvedeného pozemku ke dni 25. února 1931 na 34.410 Kč. Rekurzní soud na rekurs Jana M. stanovil obecnou hodnotu onoho pozemku částkou 15.198 Kč.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc rekursnímu soudu, aby o rekursu znovu rozhodl.

Důvody:

Rekursní soud změnou usnesení prvního soudu stanovil obecnou hodnotu odhadovaného pozemku částkou 15.198 Kč, která se rovná ceně